Ч. 190 Субота 24 серпня (5 вересня) 1896. Рік VI

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій години по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложеньем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостwах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Гостина Єго Величества Цїсаря в Галичинї.

З поля маневрів, відбуваючих ся тепер під проводом Монарха яко начального вожда армії, доносять: Ві второк дня 1 с. м. о 9 годинї рано приїхав Монарх з Хлопів до Лапів в повітї львівскім двірскими повозами в окруженю сьвіти і штабу ґенерального. З Найясн. Паном їхав в повозї ґен.-ад'ютант ґр. Пар, в другім повозї ад'ютант ґен.-поручник Больфрас зі своїм ад'ютантом, в третім п. Міністер війни ґен. Кріґгамер з ад'ютантом, а в двох послїдних прибочні ад'ютанти Найясн. Пана. Штаб ґенеральний, як що день вижидав на пів години перед тим приїзду Монарха на означенім місци. До границї повіта львівского сприяла погода, але відтак настала злива, котра тревала через цїлий час вправ.

При в'їздї в границї львівского повіта, ожидав Монарха в заступстві старости, комісар п. Каз. Пшебиславский, котрого Найясн. Пан зволив запитати о обшар повіта і о відносини в повітї. Відтак висказав Монарх своє вдоволенє з доріг, котрими переїзджав. З Лапів поїхав Монарх на поле маневрів. Того дня маневрувало 12 полків кавалериї, именно дивизия ґен.-пор. бар. Мертенса против сполучених дивізий ґен.-пор Гібнера і ґен. Залеского. При вправах після ореченя комісиї судиїв побідила дивизия ґен.-пор. Мертенса. Головна битва відбула ся на териториї громади Дорнфельд під Щирцем. О год. пів до другої закінчили ся маневри і Є. Вел. Цїсар вернув до Хлопів.

В середу о год. пів до дванайцятої приїхав був Найясн. Пан знову в границї львівского повіта на територию громади Гуменця, де відтак і розвинули ся вправи кавалериї. Дивизия ґен. Мертенса в сполученю з дивизією ґен. Залеского ставили опір дивізиї ґен. Гібнера і побідили. По скінченю вправ відбула ся на полях Гуменця дефіляда осьми полків кавалериї і Монарх вернув знову до Хлопів. Найясн. Пан був очевидно з маневрів вдоволений. По дорогах вижидають переїзду Монарха товпи народа і витають Єго одушевленими окликами. Найясн. Пан каже приймати подання, котрі вкидають Єму просячі до повоза. Доказом ласки монаршої позістане в памяти слїдуючий факт: Коли Монарх в Лапах всїдав до повоза по скінченю маневрів ві второк, зблизив ся на колїнах якийсь селянин, котрий давнїйше довгі лїта служив у войску, з устною просьбою о запомогу. Найясн. Пан не позволив єго усунути і поручив комісареви Пшебиславскому, щоби просьбу селянина списав і предложив канцелярії кабінетовій. На другий день, коли Монарх опускав границї повіта львівского по скінченю маневрів, звернув ся Найясн. Пан до комісаря Пшебиславского з запитанєм, чи поданє вже внесено, а коли одержав відповідь, що селянин ще не зголосив ся, получив знову приказ справу як найскорше предложити.

Оногди вернув Монарх з вправ войскових, котрі відбули ся у всхіднїй сторонї повіта, до своєї резиденциї в Хлопах, о год. пів до другої витаний всюди з великим одушевленем. По повороті уділив Монарх дари з ласки з приватних фондів в загальній сумі 800 зр., а именно: в Хлопах для бідних 100 зр., на розширенє будинку шкільного 300 зр.; в Комарні для бідних 200 зр. на заведенє для убогих 200 зр.

Події в Туреччинї.

В Константинополи настав вже трохи спокій, але певности все-таки ще нема, що розрухи не вибухнуть на ново. Полиция розвідала, що розрухи мають вибухнути на ново і для того в послїдних днях заведено надзвичайнї войскові міри осторожности. Лодки маринарки патролюють правильно по цїлім Босфорі. Після заявлення полиції перебуває в Константинополи ще 200 вірменьских ворохобників.

Дня 31 серпня вислала французка амбасада кораблем до Марсилиї 50 Вірмен, що служили у французскім банку і в склепах французских в Константинополи; росийска амбасада вивезла знов 70 Вірмен, що сховались були до амбасади. Одних і других ведено до кораблїв під ескортою французских і росийских моряків, та під доглядом членів амбасад. В пристани, де треба було сїдати на корабель, зібрала ся була велика товпа роз'ярених магометан, але в виду орґанів амбасад не могла вдїяти нїчого і спокою не нарушено.

Міністерство війни і маринарки видало інструкцию для войска, як оно має поступати, наколи-б розрухи знову проявили ся. Показало ся тепер, що в послїднїй рїзни брали участь також Курди, именно же курдийскі робітники і двигарі. Правительство арештувало тепер 1500 Курдів і держить їх в касарнях.

Які настали тепер відносини в Туреччинї показують найлїпше два слїдуючі факти. Гуртівник Алятінї в Солуни, що доставляв турецкому войску на Кретї провіянту, застановив доставу, бо правительство завинило єму велику суму і не може єї виплатити. То ста-

---

62)

Дїти капітана Ґранта.

Фантастично-наукова подорож Юлія Верна.

(Дальше).

Джон не дармо побоював ся, бо та ніч мала бути найстрашнїйшою. О семій годинї майже нагле стемнїло, а небо затягнуло ся хмарами. Моряцкий інстинкт переміг і в Геллїм охоту до пяничення. Вийшов зі своєї каюти, протер очи і потряс своєю великою головою; відтак втягнув себе повною грудию воздух, немов би пив склянку води на отверезїнє — і став приглядати ся маштам.

Вітер віяв чим раз сильнїйший і пхав корабель до новозеляндских берегів. Геллї проклонами скликав своїх людий, велїв звинути велике вітрило і затягнути меньше. Джон не говорячи нї слова хвалив в дусї ту зміну, але рішив не вдавати ся з неотесаним командантом в нїякі спори, а лише пильнувати того, що дїє ся на корабли. Дві години пізнїйше вітер став ще сильнїйший. Віль Геллї видав нові прикази що до маштів і єго осада виповнила їх хоч з немалим трудом.

І знов минули дві години, а море було що раз неспокійнїйше і грізнїйше. Корабель потрясав ся нераз цїлий від самого споду, немов би тер ся о скали. Однако так але ще не було і тілько цїла будова корабля була така тяжка, що він не міг легко випливати на филї, котрі в наслїдок того розбивали ся з гуком і шумом о єго боки. Один такий удар відорвав причіплене до боку човно. Джон не цїлком спокійно приглядав ся тому; кождий инший корабель мігби собі ще жартувати з таких филь — але такий тягар як *Макарі* ледве добував ся зпід филь і вода могла єго легко залити, бо не відпливала досить скоро з помоста через отвори в бічних стїнах. Треба би їх було розрубати сокирою — та Віль не хотів на то пристати. Впрочім кораблеви грозило щось гіршого, чому не можна було зарадити.

Около півночи Вільсон і Менґліс, що стояли на помості від сторони вітру, почули якийсь незвичайний відголос. Їх моряцке ухо зараз єго похопило. Джон вхопив моряка за руку:

— Чуєш як филї відбивають ся?

— Чую — филя бє о мілину.

— І не дальше, як двіста сяжень від нас.

— На дальше! Там мусить бути земля.

Джон перехилив ся через стїнку, поглянув на темні филї і крикнув:

— Вільсоне, спусти зонду!

Стоячий на переді корабля властитель єго навіть не догадував ся, що довкола него дїє ся. Вільсон вхопив зонду, скочив з нею напеpед корабля і запустив єї в воду. Олово задержало ся на дні моря.

— Три сяжні! — крикнув Вільсон.

— Капітане! — закликав Джон, підбігаючи до Віля — ми коло підводних скал!

Може і не бачив, як Віль здвигнув раменами — а вкінци то єго нїчого не обходило. Побіг до керми, завернув єї в бік, а Вільсон покинувши зонду став повертати вітрило, щоби пустити корабель з вітром.

— З вітром, з вітром, до моря! — кричав Джон — намагаючи ся відіпхати корабель від скал.

В тій хвили Віль Геллї порозумів вкінци небезпечність, але стратив голову. Єго моряки лише напів тверезі не могли зрозуміти єго приказів, бо й єго слова не держали ся купи — а суперечність в приказах сьвідчила, що пяници не стало зимної крови. Здивував ся, що земля так близько, коли він гадав, що до неї ще дуже далеко. Знав моряцтво лише з вправи, то й не умів собі радити, коли филї збили єго зі звичайної дороги.

Наглі обороти Менґліса віддалили корабель від підводних скал, але Менґліс не знав положеня — а могло бути, що бриґ окружений довкола вінцем скал. Нехай корабель понурить ся передом, або задом у воду, а може дістати сподом до ґрунту. І дїйстно лоскіт филь дав ся знов чути від правого переду; треба було на ново ужити до помочи вітру і віддалити ся від сего місця. Джон вхопив за керму і звернув корабель в инший бік, та в скорі побачено, що й тут суть скали. Тяжка то була справа з кораблем лихо збудованим і в хвили, коли єго вітрила були спущені. Але треба було ще раз пробовати.

лось причиною, що у войску на Креті настав великий брак провіянту і оно мусіло з провінциї вертати до більших міст на побережу. Лиш з великим трудом удало ся правительству роздобути 10.000 фунтів і заплатити на рахунок довгу. На одного австрийского пекаря, котрий привозить до Буюкдере коло Константинополя хліб напали оногди турецкі вояки і весь єму забрали. То вже найліпший доказ як Туреччина підупала. В касах нема гроший, урядників нема чим платити, войско не має що їсти. Оногди з нагоди селамлику мала в Константинополи відбути ся ілюминация міста. Поминувши вже то, що не було штучних огнів як що року, але й сама ілюминация була дуже слаба. Многі улиці не були зовсім осьвітлені; навіть богато Турків не ілюминувало своїх домів. З Ілдіз-кіоску вислано до амбасад прошенє, щоби они ілюминували, бо в противнім случаю виглядалоби то на демонстрацию против особи султана. На то відповіли амбасадори, що ілюминация не єсть актом межинародного обовязку або якоїсь куртоазиї, а давати тим способом вираз радости по так сумних подіях булоби не на місци і — не ілюминували, а при ґратуляциях в Ілдіз-кіоску висказали свій жаль з причини того що стало ся.

Перегляд політичний.

На вічу католицкім в Зальцбурзї ухвалено резолюцию в справі верненя свободи і независимости Апостольскому Престолови, умотивовано потребу утвореня католицкого університету в Зальцбурзї і рішено висказати симпатию маючому з кінцем сего місяця відбути ся в Триденті антимасоньскому конґресови. На вічу промавляв також намістник ґр. Тун а праса ліберальна підняла з тої причини великий крик і доказує, що вина за наслідки ухваленої резолюциї в справі Папи спаде на міністрів ґр. Ґолуховского і ґр. Баденїґо.

Дрови Люеґерови лучила ся в Будієвицях немила пригода. На двірци напали на него єго противники і хотїли єго оббити. Щастєм вимірений на него удар дістав ся комусь другому, що єго заслонив собою. З того прийшло до великої бійки, котрій аж поліция конець зробила.

В Македониї знов зачинають ся непокої, іменно в т. зв. старій Сербії мало проявити ся велике роз'яренє магометаньскої людности против християн і она допускає ся многих убийств. — З Филипополя доносять, що там відбули ся збори македоньского комітету революцийного, на котрих ухвалено вислати збройні відділи до Македониї.

Підчас коли увага Европи звернена на Туреччину, мало звертає ся уваги на то що діє ся в Санзибарі. Там помер султан Гамід бен Тваін, або, що імовірнійше, єму скоротив віку єго стрий Саід Калїд, великий противник Анґлїї і сам вступив на престол та задумав увільнити ся від протекторату Анґлїї. При помочи 900 аскарисів (ґвардиї прибічної) опанував він палату султана і заким ще Анґлїйці довідали ся, що стало ся, забарикадував ся в нїй. Анґлїйский ґенерал Матюс зробив борзо конець єго пануваню, бо збомбардував палату а Калїд утік до нїмецкого консуляту і там доси перебуває. Анґлїя хотїла би тепер заняти Санзибар, але на перешкоді стоїть Нїмеччина.

Новинки.

Львів дня 4 вересня 1896.

— Іменованя. Є. В. Цїсар іменував професора ґімназиї сьв. Анни в Кракові дра Фр. Томашевского директором ґімназиї в Самборі. — П. Намістник іменував окінченого техніка Зах. Войцїховского ад'юнктом будівництва при галицкій державній службі будівничій і призначив его до служби в ц. к. старостві в Яслї, дальше іменував практикантів будівництва: Войц. Стенкевича, Едв. Яворского і Винк. Гайна ад'юнктами будівництва.

— Перенесеня. П. Намістник переніс ц. к. старшого інжинера Ів. Юрчиньского з Ясла до Станиславова, інжинера Фр. Ґоломба з Бохнї до Львова, ад'юнктів будівництва: Брон. Лесняка з Тарнова до Бохнї, Ант. Ґончарчика з Надвірної до Тарнобжеґа і Йос. Ярославецкого з Тарнобжеґа до Тарнова.

— Кваліфікацийні іспити для учителів народних і виділових шкіл розпічнуть ся перед ц. к. іспитовою комісиєю у Львові дня 30 вересня с. р. Поданя треба вносити на руки дотичної окружної Ради шкільної до дирекциї іспитуючої комісиї (Львів ул. Скарбківска ч. 39) найдальше до дня 20-го вересня с. р.

— Великий огонь навістив сими днями село Держів, жидачівского повіта і знищив церков і 18 селяньских загород разом з сегорічним припасом збіжа. Шкода виносить 23.857 зр. Огонь вибух в наслідок неосторожности.

— До львівского „Сокола“ руского вдерли ся в суботу межи 8-ою а 9-ою годиною вечером злодії, вибивши вікно і розбили скарбонку та вибрали з неї 3 корони. Приладів ґімнастичних не рухали, але за те забрали всю постіль п. К., котрий лишив єї там на вакациях. Злодії мусїли бути добре обзнакомлені з хатною обставиною, а підозріне паде на когось з помічників одного майстра, котрий мав роботу в „Соколї“.

— З кругів нотарияльних. П. Николай Дрогомирецкий, нотар з Довгополя на Буковинї одержав нотарият в Чернівцях на місце пок. нотаря Векслера. — Нотар п. Жиги. Гроблевский з Винник під Львовом перенесений до Калуша на місце пок. Мих. Бачиньского.

— Збори членів товариства сьв. апост. Павла відбудуть ся дня 14 жовтня с. р. у Львові в забудованю рускої духовної семинариї. Дневний порядок: 1) о 8-ій годинї рано служба Божа в семинарийскій церкві; 2) о 10-ій годинї вибір президиї на час зборів; 3) справоздане секретаря; 4) справоздане касиєра; 5) вибір контрольної комісиї; 6) внесеня членів і 7) вибір виділу.

— Заснованє державної школи торговельної у Львові рішено вже в засаді Міністерство просьвіти. Ся школа буде обнимати поки-що висшу школу (академію) торговельну і доповняючі курси для торговельних помічників. Она примістить ся в будинку теперішної женьскої семинариї учительскої при ул. Вірменьскій, для котрої вибудує ся новий будинок при ул. Сакраменток. Чи мало трудности буде з придбанєм і приготовленєм учительских сил, але до тої посяжуть торговельні стипендиї, розділювані тепер краєвим Виділом. Основаня тої школи домагали ся Сойм краєвий, громада міста Львова і торговельна промислова палата.

— Місия духовна в Винниках в память 300-лїтної річниці Унії Берестейскої розпочинає ся днесь о 4-ій годинї сполудня і заповідає ся дуже величаво. В недїлю дня 6 с. м. целебрувати буде декан львівский, крилошанин Пюрко, а в середу дня 9 с. м. о. мітрат Білецкий в соборі 2 крилошан, цїлого духовеньства деканального і клира з двох сусїдних деканатів. В той день закінчить ся місия спільним Причастием, по чім наступить велике водосьвятє, посьвящене хреста місийного, торжественний обхід з хрестом і закопанє того-ж при працальнїй науці і Папским благословеню. За той час виголосять оо. Місионарі з Ч. сьв. Василя В. під проводом свого провідника о. С. Ортиньского що дня 4 науки місийні і 2 катихизациї. по в богослуженю і слуханю сповіди возьме участь цїле духовеньство кондеканальне, а надто і клир з двох сусїдних деканатів. В недїлю прибудуть процесиї з деканату львівского, а в середу на закінчене торжества ще й з двох сусїдних деканатів загородского і щирецкого. Щасть Боже!

Була то хвиля великої тревоги і непокою. Филї блищали від піни, немовби їх яке фосфоричне сьвітло осьвічувало. Море ревіло страшно. Вільсон і Мільреді перли цїлою силою на керму, але мимо того почули, що спід корабля поре по чімсь твердім.

І в тїй хвили дав ся почути сильний удар — корабель попав між скали, величезна филя підбила єго від споду, посунула єго ще більше, а усуваючи ся опустила цїлим тягаром на скали. Корабель затрїщав, захитав ся кілька разів і осїв непорушно похилений на правий бік під кутом яких трийцятьох степенів.

Шиби в бараку на помості потріскали на дрібні кусні. Подорожні вискочили на поклад, але не могли остати ся на нїм без небезпечности, бо филї гнали ся по корабли від кінця до кінця. Джон знав, що корабель сильно осаджений на лаві піску, отже зажадав, щоби війшли назад до бараку.

— Скажіть менї цїлу правду, Джоне — говорив спокійно Ґленарван.

— Правда, що ми осїли, але не потонемо. Чи филї не розібють корабля, то инше питанє; але маємо час радити собі.

— Тепер північ.

— Так, мильорде, треба ждати до рана.

— Чи не можна спустити човна на море?

— На таку филю і в таку пітьму неподібно. А впрочім, в котрім місци причалити до землї?

— То лишім ся тут аж до дня.

Тимчасом Віль Геллї бігав по помості як скажений. Єго моряки прийшовши до себе від страху, розбили бочку горівки і зачали пити. Джон знав, що коли попють ся то може прийти до страшних річий. Не можна було надїяти ся, що їх здержить командант. Він ломив руки і рвав на собі волосє гадаючи лише о своїм загроженім наборі.

— Я пропав, я зруйнований — верещав, бігаючи від краю до краю.

Джон не гадав єго потїшати; велїв своїм людям уоружити ся і бути готовими до відпору нападу моряків, котрі попивши ся, стали страшенно клясти.

— Перший з них — сказав майор спокійно — паде тут трупом як пес, як тілько приступить близше до нас.

Моряки побачили, що наші подорожні готові їх приймити як треба, отже покрутили ся трохи, розглядаючись чи не удасть ся чого украсти і щезли. Джон більше не звертав на них уваги і ждав терпеливо дня.

Корабель цїлком не рушав ся; море успокоювало ся, вітер стихав, отже можна було якийсь час видержати. Коли сонце зійде — гадав собі Джон — треба буде приглянути ся землі. Коли буде здавати ся, що на берег легко дістанемо ся, то одиноке човно, яке ще лишило ся, мусить перевозити на берег всїх. Треба що найменше три рази навертати, бо на човнї не помістить ся більше як чотири особи. Яка шкода, що вода пірвала більше човно!

Так роздумуючи о положеню, прислухував ся Джон шумови филь — але дармо хотїв оком пробити пітьму ночи. Старав ся відгадати, як далеко до тої землї так бажаної і заразом так страшної. Скалисті лави тягнуть ся деколи кілька миль від берега; чи таке лихе човно як те, котре було на корабли видержить довшу переправу?

Коли так Джон роздумував благаючи небо о крихту сьвітла, наші подорожні полагаючи на єго слові спокійно спочивали. Нерухомість бриґу запоручувала їм кількагодинний спокій. Не чуючи вже криків осади, як видко добре пяної, спали покріпляючим сном. О першій по півночи заволоділа на корабли глубока тишина.

Коли о четвертій годинї появила ся перша зоря, вийшов Джон на поклад. На овиді стояла мрачна заслона; з поміж поранних туманів мраки видніли в значнім віддаленю невиразні зариси. Море ще легко филювало при корабли, на далекім мори филї зливали ся з хмарами овиду.

Джон ждав. Сьвітло чим раз більше кріпшало і виднокруг став червоніти. Чорні вершки скал показали ся над филями, на воді заяснїла немов срібна лента, то сходило сонце. І видко було землю, віддалену від корабля о яких девять анґлїйских миль.

— Земля! — крикнув Менґлїс.

Пробуджені єго криком товариші вибігли на поміст і глядїли мовчки в сторону роз'ясненого виднокруга — бо та земля гостинна чи ворожа, має бути тепер місцем їх притулку.

— Де Віль Геллї? — спитав Ґленарван.

— Не знаю, мильорде — відповів Джон.

— А єго моряки?

— І онн десь щезли.

— І певне всї лежать десь пяні без памяти — замітив майор.

— **Вінчаня.** Дня 5 с. м. відбуде ся у Войниловї вінчане п. Антона Корчиньского, урядника ц. к. Намістництва з панною Ядвигою Пірнер. — Дня 8 с. м. о 11 годинї рано відбуде ся в церкві Успенія Пр. Богородиці у Львові вінчане п. Вячеслава Єкля міского інжинера в Перемишли з панною Славомірою Вінцковскою, дочкою пенсионованого учителя.

— **Від чверть столітя заручені** — таке рідко лучає ся. В р. 1872 заручив ся в Бернї аґент Л. з далекою своячкою панною Мариєю Г. Тїтка судженої, дуже богата женщина, не похвалювала того вибору сестріницї і заявила, що не дасть їй нї крейцаря, коли піде за аґента. Але тїтка була вже стара і слабовита, тому суджені постановили ждати на єї смерть. Тимчасом тїтка пережила ще 24 роки. Умираючи записала в завіщаню цїлий свій маєток панні Г. Тепер пара суджених має здержати ся з вінчанем аж до 1897 року, раз тому, щоби минув час жалоби, а друге, щоби обходити вінчане в 25-лїтнї роковини заручин.

— **Поєдинок ученого.** Славний француский учений пок. Пастир, що відкрив спосіб щїпленя скаженини, мав раз непорозуміє з француским полїтиком Павлом Касаняком. Касаняк уважав себе обидженим і визвав Пастира на поєдинок. Сьвідки Касяняка найшли ученого в лябораториї, як робив досьвіди з трихінами. — Панове прийшли мене визвати в імени п. Касаняка — сказав до них Пастир — отже я яко визваний маю право вибирати оружиє. Вибираю отсе — і подав сьвідкам дві цїлком однакові ковбаси. — Одна з тих ковбас — сказав дальше — має здорове мясо, в другій суть трихіни. На око не різнять ся нїчим між собою. Скажіть п. Касаняк, щоби вибрав одну, а я з'їм другу. — Коли сьвідки повторили предложене Пастира Касанякови, відступив зараз від поєдинку.

— **Шкільне сьвято.** Село Дорошівцї, кіцманецкого повіта на Буковинї, може похвалити ся новим величавим шкільним будинком, в котрий громада вложила 12.000 зр. власного гроша. Будинок сей, поставлений на розвалинах давної коршми, посьвячено дня 30-го серпня при великій участи громадян, котрі так щедро причинили ся до того, аби на тім місци, де давнїйше народови подавано отруту, став дім просьвіти. Перед посьвяченем школи осьвячено дорогий шкільний сино-жовтий прапор, при чім з сторони кількох присутних сьвященикіз були сказані проповіди про вагу просьвіти. Записати треба з задоволенем, — каже черновецка „Буковина“ — що буковиньскі православні сьвященики зачинають брати участь в правдивонародних справах, і надіяти ся належить, що такий рух обійме мало по малу все духовеньство.

— **400-лїтний ювілей Васко де Ґами.** Португалїя готовить ся до народного празнованя будущої весни 400-лїтного ювилею відкритя Васко де Ґамою морскої дороги до всхідної Індиї. До участи в лїсабоньских торжествах запрошує она всї народи цивілїзованого сьвіта. Будуть виготовлені ювилейні золоті і срібні монети, медалї з усяких металїв і почтові марки. Окрему обширну будівлю призначено на виставу, конґреси і принятя. Португалїя на тій виставі має показати ся зі всїми продуктами своєї природи і ума, витворів нинїшного і минулого часу з краю і кольонїй. Воєнні кораблї всїх запрошених держав, а також торговельні визначних морских міст і пароходних компаний зберуть ся на рїцї Таґо. Рішено устроїти різні межинародні ігрища — на рїцї, в стріляню і на вельоціпедах. Национальна друкарня в Лїсабонї готовить монументальний твір о Васко де-Ґамі. Поетів, музикантів, малярів і різьбарів запрошено до участи в ювілейних роботах. Проєктує ся виконане старих португальских штук драматичних і музикальних композиций. В часї трех днїв, від 8-ого до 10-ого липня 1897 р. в цїлій Португалїї і в єї кольонїях будуть відбувати ся торжества і паради. З рана 8-ого липня загремить сто вистрілів гарматних і задзвонять дзвони у всїх церквах.

— **Стародавні звичаї.** Prometheus оповідає, як то в давних часах боронили ся люди перед язвою мишви. В половинї 16 століття навістила страшна мишва прованску країну у Франциї, отже на просьбу людий о поміч виступив против мишвий суд. Три рази завізвано мишву перед суд, а коли миши таки не явили ся, назначено з уряду для них адвоката, щоби боронив їх справи. Адвокат совістно сповнив свою тяжку задачу. Він виказав, що завізваня були недостаточні, бо треба їх було оголосити по всїх громадах; а до того ще не могли миши явити ся і через те, що по всїх селах чатують на них коти. — Так само не могли собі правники дати ради і з саранчею. Після лїтописи француского міста Арль упала в 16 столїтю страшна сарана на міскі поля. Візвано сарану за те перед суд — судові возні відчитували голосно завізване по полях. Але і сї візвані не явили ся перед судом. Визначено для їх оборони славного адвоката. Той в своїй обороні за мітив: „Сотворитель послугує ся зьвірятами, щоби карати людий. Сарана завізвана до суду, є орудєм Божим, щоби справити людий на дорогу спасенія, покаяня і плаченя податків. Длятого не треба сарану проклинати, але терпеливо зносити шкоду, поки Богу не буде угодно инакше запорядити“. На те відповів прокуратор: „Бог сотворив зьвірята лише для добра чоловіка, а земля приносить плоди лише для слави Божої і ужитку людий. А що сарана нищить плоди, то треба єї прокляти“. Прийшло до острої суперечки, а скінчило ся на тім, що трибунал таки прокляв сарану і віввав єї до опущеня краю. Оборонець против того вироку вніс відклик, але тим часом сарана відлетїла.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Варшава 4 вересня. Ґенерал-ґубернатор ґр. Шувалов дістав вчера атаку паралїжу; відоймило єму цїлу лїву сторону тїла. Стан не дужого єсть дуже небезпечний.

Варшава 4 вересня. Стан здоровля ґр. Шувалова поправив ся і небезпечність минула хоч недужий мусить все ще лежати в постели.

Атини 4 вересня. До Фалєрону (порту коло Атин) приплила вже анґлїйска ескадра зложена з 12 кораблїв воєнних із залогою 8000 людий.

Цетиня 4 вересня. Кн. Неаполю від'їхав вчера з Антиварі.

Париж 4 вересня. Офіцияльно потверджають, що в дотеперішній диспозициї що-до подорожи царя не настала нїяка зміна.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1896, після середно-европ. год.

Відходять до

	Поспішні			Особові			
Кракова	8·40	2·50	11·00	4·40	9·55	6·45	—
Підволочиск	6·00	2·11	—	—	9·30	10·45	—
Підвол. з Підз.	6·14	2·25	—	—	9·48	11·12	—
Черновець	6·10	—	—	10·15	2·45	—	—
Черновець що понедїлка	—	—	—	10·25	—	—	—
Белзця	—	—	—	9·15	—	—	—
Мушини на Тарнів	8·40	11·00	—	4·40	—	6·45[1]	—
Гребенова 2)	—	—	—	—	9·35	—	—
Сколього і Стрия	—	—	—	5·22	9·35	3·05	7·22
Зимної Води 4)	—	—	—	—	3·29	—	—
Брухович 5)	—	—	—	—	1·20	—	—
Брухович 6)	—	—	—	—	3·20	—	—
Янова 7)	—	—	—	9·45	3·00	8·55	—
Янова	—	—	—	9.45[8]	1·05[9]	3·00[10]	6·25[8]

1) Від 1 червня до 30 вересня. 2) Від 10 липня до 31 серпня. 3) До Сколього лише від 1 мая до 30 вересня вкл. 4) Від 1 мая до 6 вересня в недїлї і сьвята. 5) Від 1 мая до 6 вересня в недїлї і сьвята. 6) Від 1 мая до 6 вересня в будні дни. 7) Від 1 мая до 15 червня і від 1 вересня до 30 цьвітня кождого дня. 8) Від 16 червня до 31 серпня що день. 9) Від 16 червня до 31 серпня в недїлї і сьвята. 10) Від 16 червня до 31 серпня в тиждневі дни.

Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

Час подаємо після годинника середно-европейского; він різнить ся о 36 мінут від львівского: коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 36 мін.

— Треба їх пошукати — говорив Ґленарван — не можна-ж їх полишити на тім кораблі.

Мільреді і Вільсон заглянули до каюти, зійшли під поміст, навіть під долїшний поклад — і за кілька мінут вернули та звістили, що не найшли нїгде живої душі.

— Як, нікого? — питав Ґленарван.

— Може попадали в море? — відозвав ся Паґанель.

— То всьо може бути — сказав Джон заклопотаний тою наглою пригодою.

Відтак звертаючи на зад корабля сказав:

— Ходім до човна.

Вільсон і Мільреді пішли за ним, щоби спустити човно на море.

Човна не було.

Користаючи з нічної пітьми і сну подорожних Віль Гелзї разом з своєю цїлою осадою утїк на одинокім човнї, яке ще було лишило ся на кораблі. Не можна було о тім сумнївати ся. Капитан, котрого обовязком було лишити ся на покладї аж до послїдної хвилї, перший его покинув.

— Ті непотріби утїкли — сказав Джон Менґлїс. — Тим лїпше мильорде, будемо мати менше прикростий.

І я так гадаю — відповів Ґленарван — а впрочім маємо ще на покладї капітана Джона і єго товаришів, коли не конче зручних, то бодай відважних. Приказуйте, а ми будемо слухати.

Майор, Паґанель, Роберт, Вільсон, Мільреді, а навіть і Ольбінет приплеснули словам Ґленарвана та зібравши ся на покладї ждали запорядженя Джона.

— Від чого зачнемо? — спитав Ґленарван.

Молодий капітан повів оком по мори, замітив що на кораблі не було деяких машт́ів і сказав по хвили:

— Маємо два способи, аби видобути ся з того положеня — піднести корабель і пустити ся на море, або дістати ся до берега тратвою, котру легко збудуємо.

— Як корабель дасть піднести ся, то піднесїм єго — сказав Ґленарван. — То буде найлїпший спосіб, правда?

— Так, папе, бо инакше, колиб ми вже раз дістали ся на берег, то що зробити, аби перевезти наші пакунки?

— Стережім ся берега — вмішав ся Паґанель. — Не треба вірити Новій Зеляндиї.

— Тим більше, що буря загнала нас далеко від місця призначеня — замітив Джон.— Очевидячки в наслїдок непорадности команданта поплили лиш на полудне. Около 12-ої буду міг обчислити наше положенє і коли ми находимо ся понизше Аокленду, то поведу корабель вздовж берегів.

— А ушкодженя корабля? — спитала лєді Ґленарван.

— Як менї здаєть ся, то они незначні — сказав Джон Менґлїс. — Але колиб було яке значнїйше ушкодженє і корабля не можна було спустити на воду, то тодї мусїлиб ми старати ся добити ся до берега, а відтак землею до Аокленд.

— Отже найважнїйшою річию на тепер — сказав майор — єсть пересьвідчити ся, що не достає кораблеви. (Дальше буде.)

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.